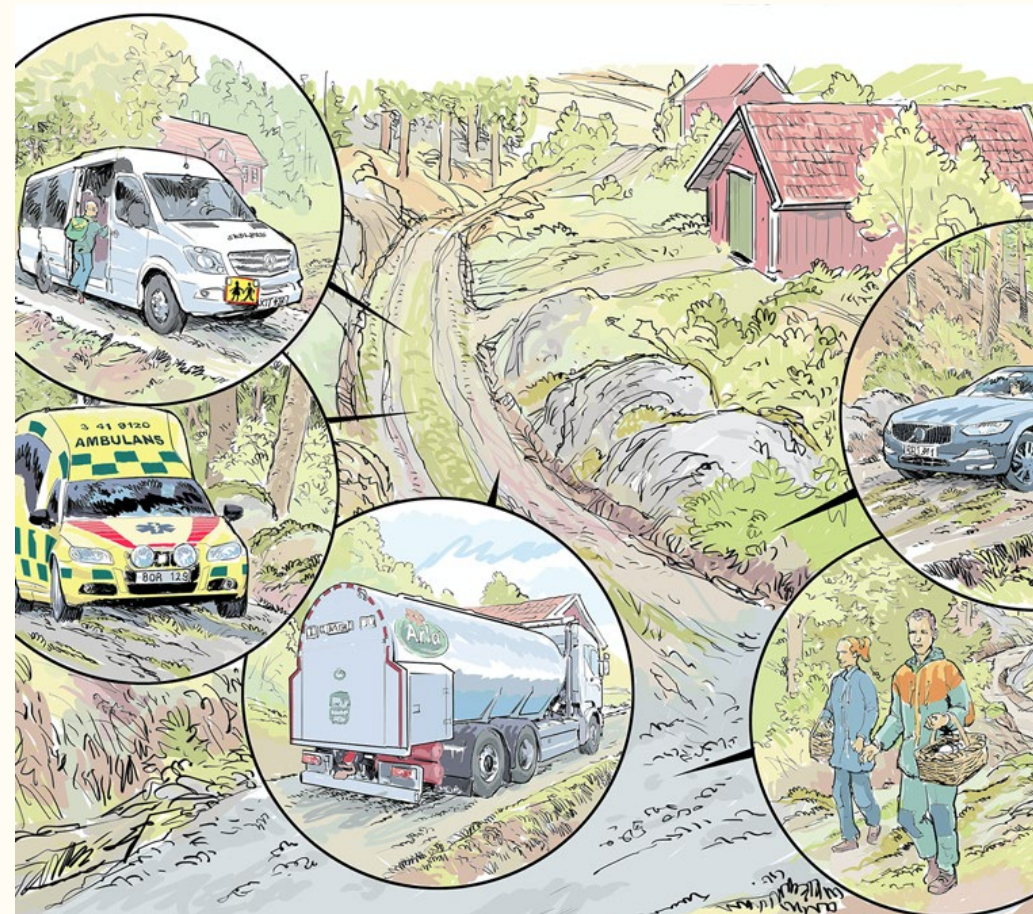


Skogsbilvägnätet – ett av skogsbrukets viktigaste verktyg!

Dan Lindström Skogforsk

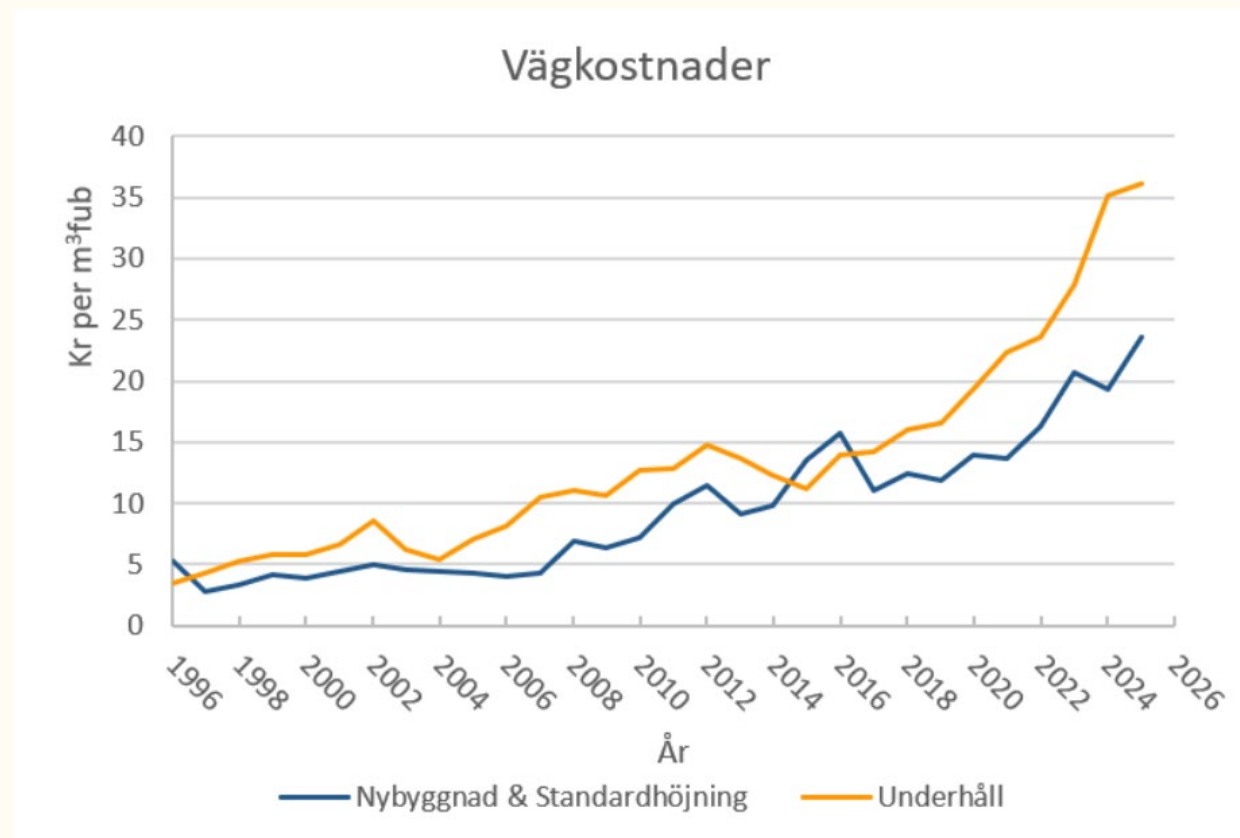
Enskilda vägars betydelse för skogsbrukets transporter

- 71 miljoner ton trädbiomassa transporteras i Sverige varje år.
- 90 % av transporterna påbörjas på en enskild väg
- Skogsindustrin är beroende av ett väl fungerande vägnät från stubbe till industri under hela året
- En stor del av skogsägarens ekonomi beror på tillgänglighet på efterfrågad skogsråvara.
- Det eftersatta underhållet och bärighetsnedsättningar i både det allmänna och enskilda vägnätet beräknas öka.
- Då även kostnaderna för vägunderhåll fortsätter att stiga påverkar dessa faktorer skogsägares ekonomi negativt.
- Idag finns ingen uttalad gemensam standard inom skogsbruket för nybyggnation, upprustning och underhåll av skogsbilvägar.



Skogsbrukets kostnader och intäkter 2025

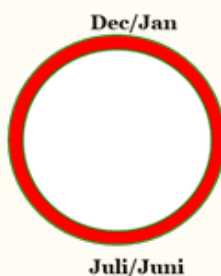
- Kostnaderna varierar kraftigt vilket ger stor osäkerhet kostnadsskattningar
- Stora kostnadsskillnader mellan norra och södra Sverige
- Kostnaden för väg uppgår 2025 till 60 kr per avverkad kubikmeter för hela landet. Totalt uppskattat till ca 4,2 miljarder kronor
- Fördelat på 35 kr/m³fub för vägunderhåll och 25 kr/m³fub för upprustning och nybyggnation.
- Drygt 15 % av skogsbrukets kostnader , vilket är en ökning med 9,9 % jämfört med 2024
- Ökning från knappt 5 % till drygt 15 % på 30 år



Källa: Skogforsk Kunskapsartikel 2026-42

Industrins behov av virke året runt i förhållande till skogsbilvägnätets tillgänglighet.

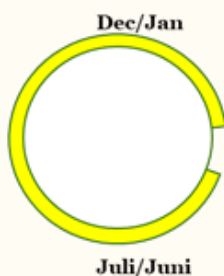
Väglklass:
A
Last- &
personbilstrafik
hela året.



Andel av vägnätet

2,3 %

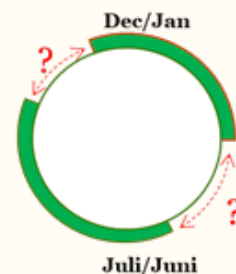
Väglklass:
B
Lastbilstrafik hela året
utom vid svår
tjällossning.
Personbilstrafik hela
året.



Andel av vägnätet

21,7 %

Väglklass:
C
Lastbilstrafik hela året *utom* vid
svår tjällossning och ihållande
regnperioder. Personbilstrafik hela
året *utom* vid svår tjällossning.



Andel av vägnätet

64,8%

Väglklass:
D
Lastbilstrafik i huvudsak
under vinterhalvåret.
Personbilstrafik även
sommartid



Andel av vägnätet

11,2%

Skogsbilvägnätets fördelning av framkomlighetsklasser (Götalandsinventeringen)

Framkomlighetsklass		Procent av totala väglängden, %
0	God framkomlighet för trailerekipage	5,8
1	God framkomlighet för lastbil med släp (24 m ekipage)	30,7
2	Begränsad framkomlighet för lastbil med släp (Anpassat ekipage för ökad spårföljning, exempelvis axelavstånd <20 m, lyftbara axlar)	36,8
3	Endast framkomlig med lastbil	16,1
4	Ej framkomlig för lastbil	10,5

Källa: Skogforsk 2024

*“Trots skogsbrukets omfattande nyttjande av vägar är
förståelsen och generella kunskapsnivån kring underhåll
upprustning och nybyggnation låg. Detta gäller såväl inom
skogsbruket och skogsägarna som hos myndigheter och de
som sköter om och förvaltar de enskilda vägar”*

Skogsstyrelsen Rapport 2023-18

Pågående projekt som berör skogsbilvägar

Northern Traffic Light

Projekt vars syfte är att testa och utveckla digitala lösningar för att övervaka och förutsäga framkomlighet och underhållsbehov på grusbilvägar. Finansierat av Interreg Aurora,

En AI-assistent för automatisk bedömning av tillstånd, underhållsbehov och biomassapotential på skogsbilvägar utifrån mobilkamerabilder

En pilotstudie där bilder tolkas manuellt avseende på olika vägföreteelser, som vägstandard, eventuella brister och underhållsbehov. Utifrån denna bildbank tränas en AI-modell för klassificering baserad på djupinlärning. Finansierat av Södras Forskningsstiftelse

Nationell handlingsplan för skoglig infrastruktur

Projekt för att stärka beredskapen kopplad till skoglig infrastruktur vid kriser, baserat på erfarenheter från tidigare händelser såsom stormar, bränder och klimatrelaterade störningar. Samverkansprojekt mellan Skogsstyrelsen och Skogforsk

Utveckling av en ny kurs inom SLU med inriktning skogsbilvägar samt integrering av vägkompetens inom befintliga kurser.

Pågående utveckling av SLU Skogsmästarskolans kursutbud enligt de behov som lyfts fram i Skogsstyrelsens Nulägesbeskrivning av enskilda vägar med inriktning på skogsbrukets transporter.

Uppdaterad nationell standard för skogsbilvägar och utveckling av metod för klassificering och ajourhållning av skogsbilvägars status i den nationella vägdatan, NVDB

Regeringsuppdrag till Skogsstyrelsen



Tack för visat intresse!